

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ РОБОТИ З ОСОБОВИМ СКЛАДОМ. ВАЖЛИВІ АСПЕКТИ

¹ Вінницький національний технічний університет

Анотація

В роботі проведено дослідження особливості методики роботи з особовим складом.

Ключові слова: методика, особовий склад, робота з особовим складом, командир.

Abstract

The study of the peculiarities of the methodology of work with personnel is carried out in the work.

Keywords: methods, personnel, work with personnel, commander.

Вступ

Актуальність вивчення методики роботи з особовим складом полягає в тому, що знання командиром (начальником) концептуальних засад гуманітарного та соціального забезпечення, виховної роботи в ЗС України та змісту і основних напрямків соціальної і гуманітарної політики, виховної роботи на сучасному етапі розвитку ЗС України виступає важливою передумовою ефективного виховання особового складу в підрозділі (частині).

Результати дослідження

З метою підвищення рівня виховної роботи у Збройних Силах та інших військових формуваннях України, визначення напрямів і засад її перебудови відповідно до сучасних вимог Президент України затвердив Концепцію виховної роботи у Збройних Силах та інших військових формуваннях України, яка зміцнення морально-психологічних підвалин життєдіяльності Збройних Сил України визначає як пріоритетну державну справу й підкреслює необхідність цілеспрямованої системної організації в них морально-психологічного забезпечення.

Ця Концепція визначила принципи, основні напрями та завдання виховної роботи на етапі реформування ЗС України.

Передумовами опрацювання концепції були наявність серйозних недоліків та упущень у виховній роботі з військовослужбовцями Збройних Сил та інших військових формувань України, низька її ефективність. Про це свідчили факти порушень статутних правил взаємовідношень між військовослужбовцями і порушень військової дисципліни серед військовослужбовців. Водночас мали місце падіння престижу військової служби в українському суспільстві, зниження мотивації військово-професійної діяльності серед військовослужбовців.

Це певною мірою було пов'язано з наявністю низки невирішених проблем, які стосуються всієї системи виховної роботи в Збройних Силах та інших військових формуваннях України. До них передусім належали:

- відсутність єдиної системи поглядів на завдання, напрями та порядок управління духовними процесами;
- недосконалість нормативно-правової бази військово-гуманітарної діяльності;
- нагальна потреба розвитку кадрового, інтелектуального, технічного, науково-аналітичного потенціалу органів виховної роботи, підвищення їх престижу, авторитету і статусу.

У зв'язку з цим виникла необхідність концептуального визначення єдиних підходів до виховання захисника Батьківщини з урахуванням економічної, суспільно-політичної, демографічної ситуації, становища молоді в суспільстві, формування нового світогляду, морально-етичних, національно-історичних основ поведінки.

Метою Концепції було:

- забезпечення єдності навчання, виховання, розвитку і психологічної підготовки військовослужбовців;
- координація зусиль та опрацювання однакових поглядів на проблему виховання військовослужбовців, визначення ролі органів виховної роботи, що створюються при управліннях військових формувань;
- створення та вдосконалення психолого-педагогічних засобів, форм і методів виховання військовослужбовців, узгодження дій державних і військових органів управління щодо цілеспрямованої підготовки молоді до військової служби.

Вважається, що мета виховання є основою всієї виховної системи. Вона має суспільний характер (соціальне замовлення), відзначається універсальністю і чіткою конкретністю. У війську вона визначається призначенням Збройних Сил як силової структури, що забезпечує незалежність держави.

Тому головною метою виховання воїна Збройних Сил України є формування його як громадянина, патріота своєї держави, який на основі набуття соціального та військового досвіду, фізичного вдосконалення, успадкування духовних надбань українського народу досягає достатнього рівня розвитку політичної, правової, моральної, трудової, художньо-естетичної культури, стає здатним відстоювати національні інтереси України.

Виховну роботу в Збройних силах та інших військових формуваннях України Концепція визначає як систему організаційних, морально-психологічних, інформаційних, педагогічних, правових, культурно-просвітницьких і військово-соціальних заходів, спрямованих на формування й розвиток у воїнів професійно необхідних психічних якостей, моральної самосвідомості, що має забезпечити високу бойову й мобілізаційну готовність органів управління, з'єднань і частин, зміцнення військової дисципліни та правопорядку, згуртування військових колективів.

Головною метою виховної роботи в ЗС України як пріоритетної частини діяльності органів військового управління є проведення у військах (силах) державної політики, формування і розвиток у військовослужбовців професійно необхідних психологічних якостей, моральної самосвідомості, що має забезпечити високу бойову і мобілізаційну готовність органів управління, з'єднань і частин, зміцнення військової дисципліни та правопорядку, згуртування військових колективів.

Система виховної роботи у військових формуваннях включає:

- суб'єкти виховного процесу (вихователів);
- цілі і завдання роботи;
- планування напрямків роботи;
- хто, з ким і за якими напрямками проводить роботу;
- навчання практики попереджувальної роботи;
- вивчення і врахування індивідуальних особливостей військовослужбовців, застосування найбільш ефективних форм, методів і засобів впливу;
- організацію оперативної інформації про настрої, інтереси, запити підлеглих;
- аналіз, узагальнення передового досвіду, контроль і корекцію відповідної роботи.
- об'єкти виховної роботи (вихованців).

Основними складовими виховної роботи є:

- МПЗ бойової та мобілізаційної готовності військ (сил), бойового чергування, бойової служби, оперативної та бойової підготовки, специфічної діяльності військових формувань;
- МПЗ військової дисципліни та профілактика правопорушень;
- інформаційно-пропагандистське забезпечення;
- культурно-виховна і просвітницька робота;
- військово-соціальна робота.

Висновки

Отже, ми з вами можемо зробити висновок про те, що процес створення, а в подальшому реформування ЗС України постійно сприяв динамічному розвитку системи виховної роботи, морально-психологічного забезпечення життєдіяльності військ в ЗС України. Виховна робота є процесом практичної реалізації системи виховання в специфічних умовах діяльності елемента військової організації суспільства – Збройних Силах.

Саме важливе у виховній роботі – це зміст. Зміст – це сукупність теорій, положень, норм, знань, традицій, які повинні бути передані військовослужбовцям, засвоєні ними і виступати провідними мотивами їх професійної діяльності.

Зміст виховної роботи розкривається через її складові, напрямки та завдання, на основі яких уже формуються функціональні обов'язки посадових осіб органів військового управління по реалізації змісту виховної роботи.

Реалізація Державної програми розвитку Збройних Сил України на 2015 - 2021 роки потребує активізації досліджень практично всіх складових частин та напрямків виховання військовослужбовців у зв'язку з новими умовами трансформації ЗС України, зокрема, наприклад, публікацій з проблем військово-патріотичного, морального, екологічного, фізичного, сімейного виховання, що обумовлено не тільки відсутністю розробки цих проблем в нашій військовій науці, але й зростанням їх ролі в сучасному українському суспільстві і Збройних Силах, загостренням потреб практики у військах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України. К. 1997 (зі змінами).
2. Воєнна доктрина України. / Указ Президента України № 648/2004 від 15 червня 2004 р. // Народна Армія. – 2004. – 23 червня.
3. Державна програма розвитку Збройних Сил України на 2006-2011 рр.
4. Концепція гуманітарного і соціального розвитку в Збройних Силах України / Указ Президента України №28/2004 від 12 січня 2004 // Народна Армія. – 2004. – 14 січня.
5. Концепція виховної роботи в Збройних силах та інших військових формуваннях України / Указ президента України № 981/98 від 4 вересня 1998 // Збірник Указів Президента України. – К.: Політвидав, 1998.
6. Військові статuti Збройних Сил України. – К.: Варта, 1999.

Мороз Лариса Василівна — старший викладач кафедри військової підготовки, Вінницький національний технічний університет, e-mail: morozlarisa764@gmail.com

Огороднік Дмитро Олександрович — слухач, навчальна група 03-19, кафедра військової підготовки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: dimaogo080400@gmail.com

Moroz Larysa Vasylivna — Senior Lecturer of the Department of Military Training, Vinnytsia National Technical University, Vinntsia, e-mail: morozlarisa764@gmail.com

Ohorodnik Dmytro Oleksandrovych — student, study group 03-19, Department of Military Training, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa, e-mail: dimaogo080400@gmail.com